

Handläggare: Gina Widsing

Datum: 2021-04-20

Dnr: SB 2021/161

Remissvar: Boverkets rapport 2020:13 Utveckling av regler om klimatdeklarationer av byggnader

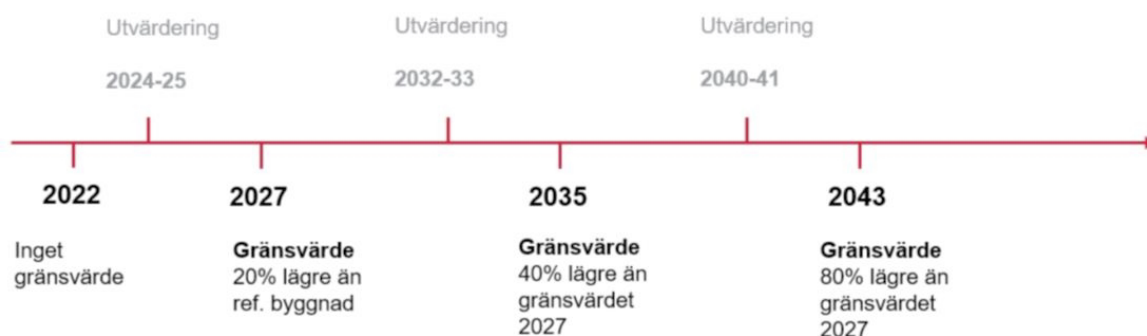
Sammanfattning

Boverket fick under sommaren 2019 i uppdrag av regeringen att inleda ett förberedande arbete för att underlätta införandet av krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader. Som en del i detta uppdrag ingick att ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationer för att inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för klimatpåverkan.

Regeringen har i promemorian Ds 2020:4 Klimatdeklaration för byggnader lagt ett lagförslag om klimatdeklaration av byggnader som planeras att införas i januari 2022. Lagförslaget innebär att vid uppförande av en ny byggnad ska en byggnads klimatpåverkan redovisas i en klimatdeklaration. Syftet med klimatdeklarationen är att öka kunskapen och minska klimatpåverkan från byggnader. Regeringens lagförslag är avgränsat till att utsläpp ska redovisas för byggskedet, det vill säga fram till färdig byggnad och för vissa byggnadsdelar.

För att öka styrningen mot att klimatförbättrande åtgärder vidtas i projektering och byggande föreslår Boverket att gränsvärden om klimatutsläpp från byggnader införs år 2027. Gränsvärdet bör omfatta byggskedet, det vill säga modulerna A1–A5 (råvaruförsörjning i produktskedet, transport i produktskedet, tillverkning i produktskedet, transport i byggproduktionsskedet, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionsskedet) samt även fler byggnadsdelar än lagförslaget från år 2022. Gränsvärden innebär även att lägga förutsättningarna för en utveckling mot byggande med netto-noll klimatpåverkan som är en nödvändighet om det nationella

klimatmålet 2045 ska kunna uppnås. Gränsvärdet föreslås skärpas successivt år 2035 och år 2043.

För att utöka redovisningen i klimatdeklarationerna föreslår Boverket att en klimatdeklaration av en byggnad år 2027 ska innehålla redovisning av klimatutsläpp för fler livscykelkedor och moduler än vad som ingår från år 2022. Tillkommande moduler, utifrån den europeiska standarden SS-EN 15978 miljöprestanda för byggnader, är:

- underhåll (B2), utbyte (B4) och driftsenergi (B6) i användningsskedet,
- demontering, rivning (C1), transport (C2) restproduktbehandling (C3) och bortskaffning (C4) i slutskedet,
- övrig miljöinformation om biogen kolinlagring och nettoexport av lokalproducerad el.

En ytterligare fråga som utretts inom ramen för uppdraget är om klimatdeklarationen i nästa steg också ska utökas till att vara obligatorisk vid större ombyggnader. Även vid stora ombyggnader rivs mycket material ut och stora material mängder används, vilket ger förhållandevis stor klimatpåverkan som också kan vara viktig att styra mot lägre påverkan. Skälet till att ställa krav på klimatdeklaration eller snarare en klimatkalkyl inför en ombyggnad är att det är viktigt att främja att befintliga byggnader nyttjas effektivt så länge det går samt att vid ombyggnader finns det fortfarande stort behov av att energieffektivisera. Boverket ser ett behov av att utreda denna fråga ytterligare. Därför lämnas inget slutligt förslag i denna rapport.

Boverket ser en risk med att ett ökat fokus på byggnadens klimatpåverkan kan medföra att andra viktiga funktioner på byggnaden påverkas negativt när åtgärder vidtas för att minska klimatpåverkan vid byggandet, om inte detta nog följs upp.

Det gäller i första hand tekniska egenskaper som brandskydd, fuktskydd, bullerskydd och beständighet som särskilt bör beaktas. Frågor som behöver belysas är vad som kan hända vid byte av ett visst material mot ett miljövänligare alternativ. Ett exempel kan vara byte till betong med lägre klimatpåverkan. Nya material kan leda till byggfel om de inte är tillräckligt utprovade, vilket kan få negativa konsekvenser på andra tekniska egenskaper i byggnaden.

Miljön kommer att påverkas av förslaget, främst genom gränsvärden som medför utsläppsminskningar. Förslaget kommer även påverka staten och byggherrar. Därför ingår också i färdplanen kontinuerliga utvärderingar över tid av troliga effekter på olika aktörer.

Ärendet

Boverket fick under sommaren 2019 i uppdrag av regeringen att inleda ett förberedande arbete för att underlätta införandet av krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader.

Svenska Bostäders synpunkter och förslag

Klimatberäkningar för byggnader baseras på de data som finns i BM-verktyget, i nuläget används i stor utsträckning antaganden och schabloner för att beräkna klimatpåverkan för en byggnad. Bolaget ser därför mycket positivt på en utveckling av Boverkets klimatdatabas med ytterligare uppgifter. Detta möjliggör en tydligare och mer stabil grund för beräkningarna av klimatdeklarationer samt gör dessa jämförbara i branschen.

I användningsskedet föreslås att B6 – Driftenergi skall ingå i beräkningen. Denna information tillhandahålls redan i nuläget i energideklarationen till Boverket.

Svenska Bostäder önskar att Boverket ser över hur dubbelarbete och dubbelrapportering av uppgifter kan undvikas framöver.

Bolaget är positivt till att klimatdeklarationen utökas succesivt med fler moduler och gränsvärden. Att även modul C - slutskedet tas med är viktigt för att säkerställa att ingående material kan bli nya resurser när byggnaden tas ur drift. Risk finns annars att blandmaterial med lägre klimatavtryck i produktskedet men som inte kan

separeras och bli nya råvaror i slutskedet prioriteras framför material som kan bidra till en cirkulär ekonomi.

Framåt är det också viktigt att underhåll och utbyte i modul B utvärderas vidare för att få bättre förståelse för dess klimatpåverkan.

Bolaget anser att utveckling av klimatdeklaration är nödvändig för att få en mer komplett bild av byggnadens klimatpåverkan. Gränsvärden är en viktig del i att uppnå önskad effekt och åstadkomma minskade klimatutsläpp. I dagsläget är det svårt att uttala sig om dessa värden är rimligt satta och det krävs, precis som förslaget påpekar, en följsamhet och noga utvärdering av första steget av lagförslaget från 2022.

Bolaget har genomfört ett flertal klimatberäkningar. Arbetet upplevs resurskrävande och omständligt och bolaget anser att såväl processen som de digitala verktygen behöver utvecklas och förenklas. Utöver en gemensam klimatdatabas är det viktigt att BM blir mer användarvänligt och kopplas till befintliga kalkylprogram i ny- och ombyggnadsprojekt.

Utvärdering av direkta kostnader kopplat till LCA-beräkningar i projekten pågår och i nuläget medför de ökade kostnader. Det är naturligt när arbetssätt ska förändras, framöver är det dock viktigt att process och verktyg fungerar som avsett och att dubbelrapportering undviks så att utökade beräkningar inte driver upp kostnaderna.

I remissen framgår att beräkningsmetoden skall harmonisera med övriga nordiska länder samt EU-kommissionens hållbarhetssystem Levels. Detta ser bolaget mycket positivt på då byggmaterial är en global handelsvara, det förenklar också att få fram produktspecifik information då samma krav ställs på bred front.

AB SVENSKA BOSTÄDER

Stefan Sandberg
VD